

نظام‌بین‌الملل، عمدتاً افراط‌گرایی آمریکا در برنامه‌پس از جنگ و گستاخی همراه آن بود که اعتماد جهان به این کشور را از بین برد. گوردون در نتیجه‌گیری اش به‌اندازه لیسنر و رپ‌هایر پیشروی نمی‌کند. گوردون که به حامی پرشور ترانس-آتلانتیک شناخته می‌شود و در دولت اوپاما به‌عنوان دستیار وزیر امور خار‌جه در امور اروپا و اوراسیا خدمت کرد، اد‌عان می‌کند که «تب‌تغییر رژیم هیچ‌وقت از بین نمی‌رود.» او می‌نویسد: «سوگیری فرهنگ سیاسی آمریکایی که از سابقه دستاوردها و باورها در برتری خود نسبت‌به‌دیگران ناشی می‌شود، این است که باور داشته‌باشیم هر مشکلی راه‌حلی دارد.» به‌جای تنظیم مجدد کل سیاست آمریکا، او پیشنهاد می‌کند که در بیشتر موارد، وقتی صحبت از رژیم‌های سرکش می‌شود «بهترین گزینه برای تغییر رژیم بیشتر شبیه استراتژی بازدارندگی است که پیروزی در جنگ سرد را رقم زد.»

پس این موضوع ما را به کی‌جا می‌رساند؟ هیچ فایده‌ای در

باز کردن بحث تاریخ و برگرداندن نظام قدیم وجود ندارد. از بسیاری جهات، به‌رغم نتیجه‌گیری‌های متفاوت، کتاب‌های

گوردون و لیسنر مثل دو تکه از پازل در کنار هم قرار می‌گیرند: به لطف فیاچع سیاسی که گوردون با جزئیات به آن پرداخته (که او به‌عنوان مقام شورای امنیت ملی در دوران باراک اوپاما، رئیس جمهور وقت، در آن نقش داشته)، نیاز به نوعی رویکرد فروتنانه‌تر در کنار محورهای پیشنهادی لیسنر و رپ‌هایر وجود دارد. این استراتژی احتمالاً تا حدی دوحزبی خواهد بود.

در واقع، براساس نوشته‌های گوردون و لیسنر، دو مشاور

ارشد سیاست خارجی برای زنی که به‌زودی ممکن است

رئیس جمهور بعدی آمریکا شود، هیچ شکی وجود ندارد که آنها

در حال تدوین انگیزه‌های ضدمداخله‌جویانه در هر دو حزب

سیاسی شاید برای دهه‌های آینده باشند.

اگر ترامپ به‌جای هریس رئیس جمهور شود، بعید است که

استراتژی باز لیسنر را بپذیرد، حداقل آشکارا این کار را نخواهد

کرد. (ترامپ همچنان در لفاظی‌هایش متحدان آمریکا را تحقیر

می‌کند و از اعمال تعرفه‌های جدید به‌عنوان ابزار جدید سیاست

خارجی استفاده می‌کند.) ترامپ احتمالاً نقش پلیس جهانی

آمریکا را کاهش می‌دهد. ترامپ در خروج آمریکا از افغانستان

خیلی مفید عمل کرد و همانطور که گوردون می‌نویسد، مشتاق

بود که از سوریه هم خارج شود. ترامپ برایش سوال بود که

چرا آمریکا به شورشیان سوریه کمک می‌کند تا رژیم بشار اسد

سقوط کند. گوردون هم با اشاره به ترامپ می‌گوید: سوریه با

داعش مقابله می‌کند و باید از شر داعش خلاص شد… حالا ما

به شورشیان علیه سوریه کمک می‌کنیم و هیچ ایده‌ای نداریم

این افراد چه کسانی هستند.»

رهنمودهای لیسنر و رپ‌هایر ممکن است جاه‌طلبانه باشند

اما هم‌زمان معتدل به‌نظر می‌رسند. هیچ چیزی بیشتر از دهه‌ها

مداخله دامادمار سیاست‌مغروانه آمریکا این کشور را دچار

مشکل نکرده است. این اقدامات از تمایل آرمان‌گرایانه ولیسون

برای تبدیل جهان به جایی «ایمن برای دموکراسی» پس از

جنگ جهانی اول شروع شد که به‌دستورالعمل سیاست‌دفاعی

تهاجمی پال ولفوویتز، مسئول وقت وزارت دفاع از سال ۱۹۹۲

رسید که از سیاست پس از جنگ سرد برای جلوگیری از ظهور

قدرت‌های نظامی رقیب حمایت کرد. این طرز فکر ولفوویتز و

نومحافظه‌کارانی بود که بعدها به‌توجه جنگ عراق کمک کرد.

مفهوم دنیای باز لیسنر و رپ‌هایر با محاسبات‌تغییرات زمانه

ما مطابقت دارد: از نظر اقتصادی شکاف بین چپ و راست از

بین نرفته است. در عوض، همانطور که فرید زکریا در کتاب

«عصر انقلاب» می‌نویسد، برای دو حزب سیاسی، شکاف

قدیمی چپ در برابر راست با مبارزه بین کسانی که می‌خواهند

آمریکا را دربرابر دنیا با نکه‌دارند در برابر آنهایی که می‌خواهند

آن را ببندند از همیشه بیشتر شده است.

مشکل اساسی دیگری که لیسنر و رپ‌هایر اشاره می‌کنند

این است که آمریکا ممکن است دیگر نخواهد مدیریت کامل

نظام بین‌المللی که به‌وجود آورده را برعهده داشته باشد. عدم

تطابق فراینده‌ای بین پیچیدگی این نظام جهانی و سطح

آگاهی مردم آمریکا به‌دلیل نظام سیاسی تا‌کام‌آمد وجود دارد.

مردم آمریکا ممکن است دیگر متوجه این نظام نباشند که

بخواهند آن را حفظ کنند؛ اینکه تجارت آزاد جهانی چگونه

عمل می‌کند و انتقال نظامی چگونه امنیت آنها را تأمین

می‌کند. حداقل این است که آمریکایی‌های کم‌تری با این نظام

همسو هستند.

شکاف داخلی آمریکا می‌تواند به برخی از راه‌حل‌های

لیسنر و رپ‌هایر آسیب بزند. آنها طرح «بهره‌گیری از فشار

خصوصی برای منافع ملی» و نزدیک‌تر شدن حوزه‌های بشوری

و واشنگتن به یکدیگر را پیشنهاد می‌دهند. آنها می‌نویسند:

«دولت بعدی باید «دکتر سیاست‌علم و فناوری» را به سطح

«شورای ملی فناوری نوظهور» ارتقا دهند که با شورای امنیت

ملی و شورای اقتصاد ملی هم‌سطح شود.» با این حال رهبران

حوزه فناوری در آمریکا مدت‌هاست که تلاش می‌کنند فاصله

خود را با واشنگتن حفظ کنند، به‌ویژه در زمینه سیاست‌های

دفاعی. موارد عجیبی مانند جفت‌وجور شدن ایان ماسک و

دونالد ترامپ هم وجود دارد.

نظام‌بین‌الملل، عمدتاً افراط‌گرایی آمریکا در برنامه‌پس از جنگ و

گستاخی همراه آن بود که اعتماد جهان به این کشور را از بین برد.

گوردون در نتیجه‌گیری اش به‌اندازه لیسنر و رپ‌هایر پیشروی

نمی‌کند. گوردون که به حامی پرشور ترانس-آتلانتیک شناخته

می‌شود و در دولت اوپاما به‌عنوان دستیار وزیر امور خار‌جه در

امور اروپا و اوراسیا خدمت کرد، اد‌عان می‌کند که «تب‌تغییر

رژیم هیچ‌وقت از بین نمی‌رود.» او می‌نویسد: «سوگیری فرهنگ

سیاسی آمریکایی که از سابقه دستاوردها و باورها در برتری خود

نسبت‌به‌دیگران ناشی می‌شود، این است که باور داشته‌باشیم هر

مشکلی راه‌حلی دارد.» به‌جای تنظیم مجدد کل سیاست آمریکا،

او پیشنهاد می‌کند که در بیشتر موارد، وقتی صحبت از رژیم‌های

سرکش می‌شود «بهترین گزینه برای تغییر رژیم بیشتر شبیه

استراتژی بازدارندگی است که پیروزی در جنگ سرد را رقم زد.»

پس این موضوع ما را به کی‌جا می‌رساند؟ هیچ فایده‌ای در

باز کردن بحث تاریخ و برگرداندن نظام قدیم وجود ندارد. از

بسیاری جهات، به‌رغم نتیجه‌گیری‌های متفاوت، کتاب‌های

گوردون و لیسنر مثل دو تکه از پازل در کنار هم قرار می‌گیرند: به

لطف فیاچع سیاسی که گوردون با جزئیات به آن پرداخته (که او به‌عنوان مقام شورای امنیت ملی در دوران باراک اوپاما، رئیس جمهور وقت، در آن نقش داشته)، نیاز به نوعی رویکرد فروتنانه‌تر در کنار محورهای پیشنهادی لیسنر و رپ‌هایر وجود دارد. این استراتژی احتمالاً تا حدی دوحزبی خواهد بود.

در واقع، براساس نوشته‌های گوردون و لیسنر، دو مشاور ارشد سیاست خارجی برای زنی که به‌زودی ممکن است رئیس جمهور بعدی آمریکا شود، هیچ شکی وجود ندارد که آنها در حال تدوین انگیزه‌های ضدمداخله‌جویانه در هر دو حزب سیاسی شاید برای دهه‌های آینده باشند.

اگر ترامپ به‌جای هریس رئیس جمهور شود، بعید است که استراتژی باز لیسنر را بپذیرد، حداقل آشکارا این کار را نخواهد کرد. (ترامپ همچنان در لفاظی‌هایش متحدان آمریکا را تحقیر می‌کند و از اعمال تعرفه‌های جدید به‌عنوان ابزار جدید سیاست خارجی استفاده می‌کند.) ترامپ احتمالاً نقش پلیس جهانی آمریکا را کاهش می‌دهد. ترامپ در خروج آمریکا از افغانستان خیلی مفید عمل کرد و همانطور که گوردون می‌نویسد، مشتاق بود که از سوریه هم خارج شود. ترامپ برایش سوال بود که چرا آمریکا به شورشیان سوریه کمک می‌کند تا رژیم بشار اسد سقوط کند. گوردون هم با اشاره به ترامپ می‌گوید: سوریه با داعش مقابله می‌کند و باید از شر داعش خلاص شد… حالا ما به شورشیان علیه سوریه کمک می‌کنیم و هیچ ایده‌ای نداریم این افراد چه کسانی هستند.» رهنمودهای لیسنر و رپ‌هایر ممکن است جاه‌طلبانه باشند اما هم‌زمان معتدل به‌نظر می‌رسند. هیچ چیزی بیشتر از دهه‌ها مداخله دامادمار سیاست‌مغروانه آمریکا این کشور را دچار مشکل نکرده است. این اقدامات از تمایل آرمان‌گرایانه ولیسون برای تبدیل جهان به جایی «ایمن برای دموکراسی» پس از جنگ جهانی اول شروع شد که به‌دستورالعمل سیاست‌دفاعی تهاجمی پال ولفوویتز، مسئول وقت وزارت دفاع از سال ۱۹۹۲ رسید که از سیاست پس از جنگ سرد برای جلوگیری از ظهور قدرت‌های نظامی رقیب حمایت کرد. این طرز فکر ولفوویتز و نومحافظه‌کارانی بود که بعدها به‌توجه جنگ عراق کمک کرد. مفهوم دنیای باز لیسنر و رپ‌هایر با محاسبات‌تغییرات زمانه ما مطابقت دارد: از نظر اقتصادی شکاف بین چپ و راست از بین نرفته است. در عوض، همانطور که فرید زکریا در کتاب «عصر انقلاب» می‌نویسد، برای دو حزب سیاسی، شکاف قدیمی چپ در برابر راست با مبارزه بین کسانی که می‌خواهند آمریکا را دربرابر دنیا با نکه‌دارند در برابر آنهایی که می‌خواهند آن را ببندند از همیشه بیشتر شده است. مشکل اساسی دیگری که لیسنر و رپ‌هایر اشاره می‌کنند این است که آمریکا ممکن است دیگر نخواهد مدیریت کامل نظام بین‌المللی که به‌وجود آورده را برعهده داشته باشد. عدم تطابق فراینده‌ای بین پیچیدگی این نظام جهانی و سطح آگاهی مردم آمریکا به‌دلیل نظام سیاسی تا‌کام‌آمد وجود دارد. مردم آمریکا ممکن است دیگر متوجه این نظام نباشند که بخواهند آن را حفظ کنند؛ اینکه تجارت آزاد جهانی چگونه عمل می‌کند و انتقال نظامی چگونه امنیت آنها را تأمین می‌کند. حداقل این است که آمریکایی‌های کم‌تری با این نظام همسو هستند.

شکاف داخلی آمریکا می‌تواند به برخی از راه‌حل‌های لیسنر و رپ‌هایر آسیب بزند. آنها طرح «بهره‌گیری از فشار خصوصی برای منافع ملی» و نزدیک‌تر شدن حوزه‌های بشوری و واشنگتن به یکدیگر را پیشنهاد می‌دهند. آنها می‌نویسند: «دولت بعدی باید «دکتر سیاست‌علم و فناوری» را به سطح «شورای ملی فناوری نوظهور» ارتقا دهند که با شورای امنیت ملی و شورای اقتصاد ملی هم‌سطح شود.» با این حال رهبران حوزه فناوری در آمریکا مدت‌هاست که تلاش می‌کنند فاصله خود را با واشنگتن حفظ کنند، به‌ویژه در زمینه سیاست‌های دفاعی. موارد عجیبی مانند جفت‌وجور شدن ایان ماسک و دونالد ترامپ هم وجود دارد.

شاید اساسی‌ترین سوال این است که نظام بین‌المللی همانطور که لیسنر و رپ‌هایر می‌گویند منسوخ شده است یا نه. بله بسیاری از مشکلاتی که این دو نفر ۴ سال پیش تحلیل کرده بودند همچنان باقی مانده است، از جمله افزایش بی‌اهمیت بودن سازمان تجارت جهانی. اما برخی از دیدگاه‌های آنها به‌روز است. لیسنر و رپ‌هایر تمایل داشتند ترس جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی بایدن و کورت کمپل معاون وزیر خار‌جه را منعکس کنند که در مطلبی در سال ۲۰۱۹ در فارن افرز

www.hamhianonline.ir

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

سال سوم- شماره ۵۸۶

www.hamhianonline.ir

۹